
**Opinia Komitetu Polityki Naukowej
w sprawie projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów
kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry,
farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika
medycznego.**

Dotyczy: Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (pismo nr DP-WLS.0231.5.2024.MCH z dnia 31 maja 2024 r.)

Opiniowany projekt związany jest z wykonaniem Uchwały nr 10 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia programu wieloletniego pn. Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030. Program dotyczy kierunkowych standardów kształcenia na studiach adresowanych do przyszłej kadry medycznej. Zmiany mają prowadzić do zapewnienia niezbędnych umiejętności tej kadry w obszarze onkologii.

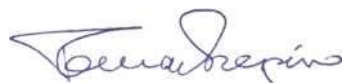
W opinii Komitetu Polityki Naukowej (dalej KPN) przyczyny opracowania zmian uzasadniono w sposób klarowny i zadowalający.

Projekt został opracowany przez Zespoły powołane przez Ministra Zdrowia ok. dwa lata temu. W projekcie m.in. „...proponuje się, aby studia pierwszego stopnia na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo i ratownictwo medyczne mogły być prowadzone wyłącznie jako studia o profilu praktycznym...”. W opinii KPN, dążenie do wysokiej jakości studiów o profilu praktycznym jest kierunkiem prawidłowym, o ile nie odbywa się kosztem eliminacji treści ogólnych będących podstawą dla właściwego rozumienia i stosowania metod praktycznych. Zatem nawet w przypadku prawidłowej konstrukcji standardów, bardzo istotny jest proces weryfikacji efektów kształcenia. Komitet Polityki Naukowej w tej kwestii zetknął się z rozbieżnymi opiniami. W projekcie bowiem jest mowa o prowadzeniu pracy własnej pod nadzorem „...nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia...!” w zakresie zlimitowanym (ograniczonym od góry), a także o konieczności opisanej przepisami weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Jednak, z drugiej strony, Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM) zgłosiła bezskutecznie swoje zastrzeżenia do projektu, prosząc o wydłużenie okresu konsultacji, w celu wyjaśnienia kwestii szczegółowych. W opinii KPN, warto ten apel KRAUM uwzględnić. Generalnie, obszar procesu oceny efektów kształcenia (m.in. skala ocen, procedury) pozostaje w gestii uczelni. W przypadku kształcenia kadr

medycznych mamy do czynienia z zawodami zaufania społecznego wymagającymi kwalifikacji zawodowych oraz kwalifikacji etycznych. Odpowiedzialność w całym tym obszarze spoczywa także na instytucjach państwowych i jest ujmowana w nadrzędnych regulacjach. W konsekwencji konstrukcja wymogów dotyczących procesu oceny efektów kształcenia wymaga współpracy ekspertów, wskazanych bezpośrednio przez władze administracyjne, z przedstawicielami środowiska akademickiego wyłonionymi przez niezależne akademickie ciała przedstawicielskie.

Według uzasadnienia projektu, nie niesie on konieczności „...wprowadzenia zmian w algorytmach podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego...” dla uczelni, których dotyczą zmiany. To już rytualne określenie, które jest stosowane w wielu projektach i odnosi się do algorytmu określającego poziom finansowania, ale nie do nośników kosztów i podmiotów, które je ponoszą, a zmiana kosztuje. W efekcie, bez dodatkowych nakładów projekt przyniesie dodatkowe koszty, które będą pokrywane w ramach funkcjonującego algorytmu i budżetów, ale kosztem innych projektów i procesów. KPN wyraża obawę czy nie okaże się, że wdrożenia nie będą zgodne z duchem wprowadzonego prawa na skutek nieracjonalnie oszczędnej realizacji lub też obniżą jakość realizacji innych projektów. Zatem, w opinii KPN, efektywność regulacji wymaga wsparcia przy jej wdrożeniu, a poziom i instrumenty dla tego wsparcia warto przedyskutować z KRAUM.

Z profilem praktycznym wiążą się praktyki zawodowe a korzyści zwiększania ich wymiaru wydają się oczywiste. Ale skala tego zwiększenia (np. m.in. dla położnictwa - wzrost z 40 na 80 godzin) powinna być opiniowana merytorycznie a opinia znaleźć się w uzasadnieniu. Te kwestie powinny być skomentowane w kontekście punktów ECTS oraz ponoszenia - lub nie - kosztów.

Tomasz Szapiro
Przewodniczący Komitetu Polityki Naukowej

Warszawa, 12.06.2024 r.